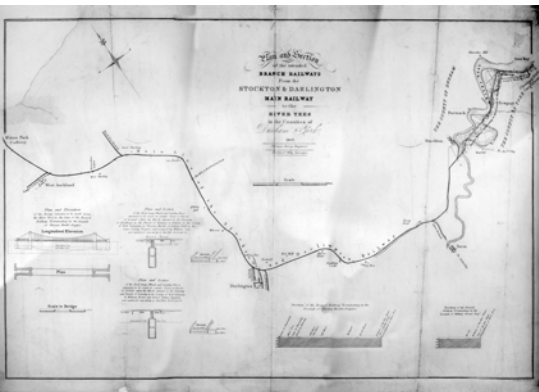

A VASÚT SZÜLETÉS NAPJA

1825. szeptember 27-én nyitották meg az első személyszállító vasutat Angliában, Stockton és Darlington között.

A vasút történetének kezdetén az első kötött pályákat a bányákban építették ki, amely jelentősen megkönnyítette mind a szállítást, mind pedig a teherhordást. Ekkor még a lóvasút volt a jellemző, azaz állati erővel vontatták a síneken a vagonokat. Mivel a lovak képessége és ereje korlátozott volt, alternatívát kellett kidolgozni arra, hogy aállítás folyamatosan működjön, ezért James Watt megalkotta az univerzális gőzgépét, amelyet először gőzhajó, majd gőzkocsi meghajtására hasznosítottak. Az első gőzmozdony megépítéséhez több nevet is kapcsol a tudománytörténet: Richard Trevithick, Timothy Hackworth, John Blenkinsop és William Hedley is épített gőzhajtású járművet, de **George Stephenson** volt az, aki az első biztonságosan és gazdaságosan működtethető gőzmozdonyt megkonstruálta.

A sínek és gőzmozdonyok bányákon kívüli használatának ötletét átgondolva Stephenson bányamérnök hozta létre az első vasútvonalat is Angliában, méghozzá Stockton és Darlington között. A vasútvonalat nagy sikerrel használták először gőzgépekkel és lóvontatással. 1825. szeptember 27-én elindult első útjára a vaspályán a Locomotion nevű gőzmozdony, amely hosszú, 36 kocsiából álló szerelvényt húzott, így rengeteg embert tudott szállítani. Ezért nevezik ezt a napot a vasút születésnapjának.

Európában, Anglia után másodikként Belgiumban (Brüsszel és Mechelen között) jelent meg a vasút 1834-ben, hazánkban pedig Pest és Vác között 1846. július 15-én indult el a gőzüzemű vasúti közlekedés. A magyarországi vasútépítés ezután rendkívüli fejlődésnek indult, hiszen 1875-re összesen 6411 km hosszú vasúti pályaszakasz épült, amely 1919-ben érte el virágkorát, ekkor volt a leghosszabb, méghozzá összesen 22.869 km.

A Központi Statisztikai Hivatal 2015-ös adatai szerint 7.570 km hosszúságú vasútvonal van Magyarországon, amelyből a működtetett vonalhossz 7.049 km. Ez a valaha volt leghosszabb hazai vonalhossz csupán 30,82%-a.

Források:

http://www.ng.hu/Civilizacio/2005/09/Stephenson_gozmozdony

<http://www.sze.hu/~htms/blog/dipl/a01.pdf>

<http://www.szerszamgepgyartas.hu/hun/story/5-ipariforradalom.htm>

<http://mult-kor.hu/maga-az-ordog-huzza-a-kocsikat---igy-indult-meg-angliaban-a-vasuti-kozlekedes-20150927>

http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_odmv004.html

Ajánlás:

A vasút történetéről bővebben:

<http://www.sze.hu/~htms/blog/dipl/a01.pdf>

A magyar vasútról bővebben:

<http://www.bgok.hu/index.php>

<http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/795.html>

Összeállította: Mező-Bónis Boglárka

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN